

Βρυξέλλες, 19 Δεκεμβρίου 2018
Rev1

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥΣ

ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΕΚΠΟΜΠΩΝ (ΣΕΔΕ) ΤΗΣ ΕΕ

Στις 29 Μαρτίου 2017, το Ηνωμένο Βασίλειο γνωστοποίησε την πρόθεσή του να αποχωρήσει από την Ένωση, δυνάμει του άρθρου 50 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τούτο σημαίνει ότι, από την 30ή Μαρτίου 2019, ώρα 00:00 Κεντρικής Ευρώπης (CET) («ημερομηνία αποχώρησης»)¹, το Ηνωμένο Βασίλειο θα καταστεί «τρίτη χώρα»².

Η προετοιμασία για την αποχώρηση δεν αποτελεί θέμα μόνο των αρχών της ΕΕ και των εθνικών αρχών, αλλά και των ιδιωτών.

Δεδομένης της αβεβαιότητας που περιβάλλει την κύρωση της συμφωνίας αποχώρησης, υπενθυμίζονται σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, και ειδικότερα στους οικονομικούς φορείς, οι έννομες συνέπειες που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη όταν το Ηνωμένο Βασίλειο καταστεί τρίτη χώρα.

Με την επιφύλαξη της μεταβατικής περιόδου που προβλέπεται στο σχέδιο συμφωνίας αποχώρησης³, οι κανόνες της ΕΕ που διέπουν το σύστημα εμπορίας εκπομπών της ΕΕ, και ειδικότερα η οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης⁴, και ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 389/2013 της Επιτροπής, της 2ας Μαΐου 2013, για τη σύσταση ενωσιακού

¹ Σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, σε συμφωνία με το Ηνωμένο Βασίλειο, δύναται να αποφασίσει ομόφωνα ότι οι Συνθήκες θα παύσουν να ισχύουν σε μεταγενέστερη ημερομηνία.

² Τρίτη χώρα είναι μια χώρα που δεν είναι μέλος της ΕΕ.

³ Πρβλ. τέταρτο μέρος του σχεδίου συμφωνίας για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας, όπως συμφωνήθηκε σε επίπεδο διαπραγματευτών στις 14 Νοεμβρίου 2018 (https://ec.europa.eu/commission/publications/draft-agreement-withdrawal-uk-eu-agreed-negotiators-level-14-november-2018-including-text-article-132_en)

⁴ ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32.

μητρώου⁵, παύουν να ισχύουν ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο από την ημερομηνία αποχώρησης. Το γεγονός αυτό έχει, ιδίως, τις ακόλουθες συνέπειες:

1. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΤΗΣ ΕΕ

Η οδηγία 2003/87/EK εφαρμόζεται στις εκπομπές από τις δραστηριότητες που απαριθμούνται στο παράρτημα I και στα αέρια θερμοκηπίου που απαριθμούνται στο παράρτημα II της οδηγίας (βλ. άρθρο 2 της οδηγίας 2003/87/EK). Το παράρτημα I της οδηγίας 2003/87/EK περιλαμβάνει ορισμένες δραστηριότητες που διεξάγονται σε σταθερές εγκαταστάσεις και στην αεροπορία.

1.1. Σταθερές εγκαταστάσεις

Σύμφωνα με την οδηγία 2003/87/EK, το σύστημα εμπορίας εκπομπών της ΕΕ καλύπτει όλες τις σταθερές εγκαταστάσεις σε κράτος μέλος της ΕΕ οι οποίες εκτελούν δραστηριότητες που απαριθμούνται στο παράρτημα I της οδηγίας 2003/87/EK και εκπέμπουν αέρια θερμοκηπίου που απαριθμούνται στο παράρτημα II της οδηγίας 2003/87/EK.

Από την ημερομηνία αποχώρησης, οι σταθερές εγκαταστάσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο δεν εμπίπτουν πλέον στο πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας της Ένωσης και του συστήματος εμπορίας εκπομπών της ΕΕ.

1.2. Αεροπορικές μεταφορές

Καίτοι η οδηγία 2003/87/EK εφαρμόζεται γενικά σε όλες τις «πτήσεις από ή προς περιφερειακό αεροδρόμιο ευρισκόμενο στο έδαφος κράτους μέλους όπου εφαρμόζεται η συνθήκη» (άρθρο 3α και παράρτημα I, σημείο 6, της οδηγίας 2003/87/EK), προβλέπει, ωστόσο, επίσης παρέκκλιση από τις βασικές ουσιαστικές υποχρεώσεις όσον αφορά τις «πτήσεις προς και από αεροδρόμια που βρίσκονται σε χώρες εκτός του ΕΟΧ» (άρθρο 28α της οδηγίας 2003/87/EK).

Από την ημερομηνία αποχώρησης, η παρέκκλιση από το σύστημα εμπορίας εκπομπών της ΕΕ εφαρμόζεται στις πτήσεις από το Ηνωμένο Βασίλειο προς την ΕΕ και αντιστρόφως.

2. ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ

Για να εξασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή του συστήματος εμπορίας εκπομπών της ΕΕ για την αεροπορία, το άρθρο 18α της οδηγίας 2003/87/EK καθορίζει το εντεταλμένο κράτος μέλος για τους φορείς εκμετάλλευσης αεροσκαφών.

Από την ημερομηνία αποχώρησης, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν μπορεί πλέον να ενεργεί ως εντεταλμένο κράτος μέλος. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα επικαιροποιούν τον κατάλογο προσδιορισμού του εντεταλμένου κράτους μέλους για

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 389/2013 της Επιτροπής, της 2ας Μαΐου 2013, για τη σύσταση ενωσιακού μητρώου δυνάμει της οδηγίας 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ΕΕ L 122 της 3.5.2013, σ. 1.

κάθε φορέα εκμετάλλευσης αεροσκαφών, ο οποίος καθορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 748/2009 της Επιτροπής⁶, στο πλαίσιο της ετήσιας επικαιροποίησης⁷, ώστε να ενημερώνονται οι φορείς εκμετάλλευσης αεροσκαφών σχετικά με το οικείο εντεταλμένο κράτος μέλος^{8,9}.

3. ΈΚΘΕΣΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ· ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΣΗ ΕΛΕΓΚΤΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 3 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, οι φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων ή αεροσκαφών οφείλουν να παρακολουθούν και να υποβάλλουν ετησίως προς την αρμόδια αρχή έκθεση για τις εκπομπές CO₂. Σύμφωνα με το άρθρο 15 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, οι εκθέσεις αυτές πρέπει να ελέγχονται.

Σύμφωνα με το άρθρο 44 και το παράρτημα ΙΙ του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2018/2067 της Επιτροπής σχετικά με την επαλήθευση των δεδομένων και τη διαπίστευση των ελεγκτών σύμφωνα με την οδηγία 2003/87/ΕΚ¹⁰, ο ελεγκτής που χορηγεί έκθεση επαλήθευσης πρέπει να είναι διαπιστευμένος σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω κανονισμού και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008¹¹.

Από την ημερομηνία αποχώρησης, οι διαπιστεύσεις από μέρους του εθνικού οργανισμού διαπίστευσης του Ηνωμένου Βασιλείου παύουν να ισχύουν στην ΕΕ.

Κατά συνέπεια, από την ημερομηνία αποχώρησης, οι ελεγκτές που είναι διαπιστευμένοι από τον εθνικό οργανισμό διαπίστευσης του Ηνωμένου Βασιλείου

⁶ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 748/2009 της Επιτροπής, της 5ης Αυγούστου 2009, σχετικά με τον κατάλογο των φορέων εκμετάλλευσης αεροσκαφών που ασκούσαν αεροπορική δραστηριότητα του παραρτήματος Ι της οδηγίας 2003/87/ΕΚ την 1η Ιανουαρίου 2006 ή μετά την ημερομηνία αυτή, στον οποίο προσδιορίζεται το εντεταλμένο κράτος μέλος για κάθε φορέα εκμετάλλευσης αεροσκαφών (ΕΕ L 219 της 22.8.2009, σ. 1).

⁷ Άρθρο 18α παράγραφος 3 στοιχείο β) της οδηγίας 2003/87/ΕΚ.

⁸ Βλ. παράρτημα 2 της ανακοίνωσης της Επιτροπής με τίτλο «Προετοιμασία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 30 Μαρτίου 2019: σχέδιο δράσης έκτακτης ανάγκης», COM(2018)880, της 13ης Νοεμβρίου 2018.

⁹ Ο εν λόγω κατάλογος είναι επίσης σημαντικός στο πλαίσιο της αεροπορικής ασφάλειας, δεδομένου ότι προσδιορίζει την «αρμόδια αρχή» για τον καθορισμό των αερομεταφορέων που δραστηριοποιούνται εντός της Ένωσης από αερολιμένα τρίτης χώρας. Βλ. σημείο 6.8.1.1. στοιχείο β) του παραρτήματος του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/1998 της Επιτροπής, της 5ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με τον καθορισμό λεπτομερών μέτρων εφαρμογής των κοινών βασικών προτύπων ασφάλειας των αερομεταφορών από έκνομες ενέργειες (ΕΕ L 299 της 14.11.2015, σ. 1), καθώς και την «Ανακοίνωση προς τους ενδιαφερομένους - Αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου και κανόνες της ΕΕ στον τομέα της αεροπορικής ασφάλειας και της ασφάλειας στη θάλασσα» (REV1, 23 Οκτωβρίου 2018).

¹⁰ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2018/2067 της Επιτροπής, της 19ης Δεκεμβρίου 2018, σχετικά με την επαλήθευση των δεδομένων και τη διαπίστευση των ελεγκτών σύμφωνα με την οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ΕΕ L 334 της 31.12.2018, σ. 94.

¹¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων, ΕΕ L 218 της 13.8.2008, σ. 30.

δεν μπορούν πλέον να εκδίδουν εκθέσεις επαλήθευσης δυνάμει της οδηγίας 2003/87/ΕΚ.

4. ΤΗΡΗΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 19 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, τα δικαιώματα εκπομπής που εκχωρούνται στο πλαίσιο του ΣΕΔΕ της ΕΕ τηρούνται σε μητρώο της Ένωσης. Το μητρώο της Ένωσης καταγράφει τις μεταβολές στην κυριότητα των δικαιωμάτων εκπομπών τα οποία τηρούνται σε ηλεκτρονικούς λογαριασμούς για τις σταθερές εγκαταστάσεις και τους φορείς εκμετάλλευσης αεροσκαφών. Το μητρώο της Ένωσης χρησιμεύει επίσης ως μητρώο της ΕΕ και των επιμέρους κρατών μελών για το πρωτόκολλο του Κιότο¹².

Η διαχείριση των λογαριασμών στο μητρώο της Ένωσης πραγματοποιείται από κράτος μέλος της ΕΕ.

Από την ημερομηνία αποχώρησης, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν μπορεί πλέον να διαχειρίζεται λογαριασμούς στο μητρώο της Ένωσης, και το μητρώο της Ένωσης δεν χρησιμεύει πλέον ως μητρώο του Ηνωμένου Βασιλείου για το πρωτόκολλο του Κιότο. Από την ημερομηνία αποχώρησης, δεν είναι πλέον δυνατή η πρόσβαση σε λογαριασμούς του μητρώου της Ένωσης τους οποίους διαχειρίζεται το Ηνωμένο Βασίλειο, ούτε σε λογαριασμούς του μητρώου του Ηνωμένου Βασιλείου για το πρωτόκολλο του Κιότο.

5. ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΙ, ΔΩΡΕΑΝ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΡΙΩΝ

Το ΣΕΔΕ της ΕΕ προβλέπει πλειστηριασμό από τα κράτη μέλη¹³, δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων από τα κράτη μέλη¹⁴ και ανταλλαγή διεθνών μορίων από φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων και αεροσκαφών¹⁵.

Από την ημερομηνία αποχώρησης, δεν μπορούν πλέον να πραγματοποιούνται πλειστηριασμοί από το Ηνωμένο Βασίλειο, ούτε δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων στους λογαριασμούς που διαχειρίζεται το Ηνωμένο Βασίλειο, και δεν μπορούν πλέον να εκτελούνται ανταλλαγές διεθνών πιστωτικών μορίων από φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων και αεροσκαφών που τελούν υπό τη διαχείριση του Ηνωμένου Βασιλείου.

Υπενθυμίζεται στα ενδιαφερόμενα μέρη ότι, από την 1η Ιανουαρίου 2019, τα δικαιώματα εκπομπής που τίθενται σε πλειστηριασμό ή κατανέμονται από το

¹² Άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, σχετικά με μηχανισμό παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και άλλων πληροφοριών σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο που αφορούν την αλλαγή του κλίματος, ΕΕ L 165 της 18.6.2013, σ. 13.

¹³ Άρθρο 10 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ.

¹⁴ Άρθρο 10α της οδηγίας 2003/87/ΕΚ.

¹⁵ Άρθρο 11α της οδηγίας 2003/87/ΕΚ.

Ηνωμένο Βασίλειο θα προσδιορίζονται με κωδικό χώρας¹⁶. Δικαιώματα εκπομπής με κωδικό χώρας δεν μπορούν να παραδίδονται από κανέναν φορέα εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων ή αεροσκαφών¹⁷. Η επισήμανση των δικαιωμάτων που τίθενται σε πλειστηριασμό ή κατανέμονται από το Ηνωμένο Βασίλειο θα αρθεί την επομένη της ημερομηνίας κατά την οποία κατατίθενται τα έγγραφα κύρωσης σχετικά με τη συμφωνία αποχώρησης¹⁸.

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 99 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 389/2013, η Επιτροπή μπορεί να αναστείλει, όσον αφορά το Ηνωμένο Βασίλειο, τη δωρεάν κατανομή, τον εκπλειστηριασμό δικαιωμάτων εκπομπής και την ανταλλαγή διεθνών πιστωτικών μορίων. Βάσει των προαναφερομένων, στο πλαίσιο των μέτρων έκτακτης ανάγκης, η Επιτροπή έδωσε εντολή στον κεντρικό διαχειριστή να αναστείλει τις σχετικές διαδικασίες για το Ηνωμένο Βασίλειο από την 1η Ιανουαρίου 2019 μέχρι την επομένη της ημερομηνίας κατά την οποία κατατίθενται τα έγγραφα κύρωσης σχετικά με τη συμφωνία αποχώρησης¹⁹.

Ο ιστότοπος της Επιτροπής σχετικά με το ΣΕΔΕ της ΕΕ (https://ec.europa.eu/clima/policies/ets_en) παρέχει γενικές πληροφορίες σχετικά με το θέμα αυτό. Οι σελίδες αυτές θα επικαιροποιούνται με περαιτέρω πληροφορίες, εφόσον είναι αναγκαίο.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Δράσης για το Κλίμα

¹⁶ Άρθρο 41 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 389/2013.

¹⁷ Άρθρο 67 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 389/2013.

¹⁸ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) .../... της Επιτροπής, της 19^{ης} Δεκεμβρίου 2018, για την τροποποίηση του κανονισμού αριθ. 389/2013 της Επιτροπής, της 2ας Μαΐου 2013, για τη σύσταση ενωσιακού μητρώου (C(2018)8871 final) (https://ec.europa.eu/clima/policies/ets_en).

¹⁹ Απόφαση της Επιτροπής, της 17ης Δεκεμβρίου 2018, με την οποία δίνεται εντολή στον κεντρικό διαχειριστή να αναστείλει προσωρινά την αποδοχή στο ημερολόγιο συναλλαγών της Ευρωπαϊκής Ένωσης των σχετικών διαδικασιών για το Ηνωμένο Βασίλειο που αφορούν τη δωρεάν κατανομή, τον εκπλειστηριασμό και την ανταλλαγή διεθνών πιστωτικών μορίων [C(2018) 8707].